

בית-המשפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 15-01-64577 אורן נ' אחים הלפרין אופטיקה (2000) בע"מ

לפני: כבוד השופט גיא הימן

התובע: יניב אורן

נגד

הנתבעות: 1. אופטיקה הלפרין אחזקות בע"מ (נמחקה)
2. אחים הלפרין אופטיקה (2000) בע"מ, ח"פ 513048702

בשם נתבעת 2: מר שמואל (שמוליק) הלפרין

פסק-דין

1. לאחר שנתברר כי נתבעת 2, ולא נתבעת 1, היא המפעילה חנות של "אופטיקה הלפרין" בבת-ים ולאחר שנציגה הודה, בהגינותו, כי לנתבעת זו שייכים כל חמישה מספרי הטלפון, שמהם נשלחו לתובע הודעות-זבל, נעשתה היא לנתבעת הנכונה בהליך זה ובאה תחת זו, שרשם התובע לכתחילה בכתב-תביעתו.
2. התובע לא נחפז להעמיד את הנתבעת בפני הצורך להסביר בבית-המשפט על שום מה התירה זו לעצמה להציף את מכשיר הטלפון שלו בהודעות-זבל. שלוש הודעות הוא סבל בטרם הודיע לנתבעת כי עליה להסירו מרשימת נמעניה. זה המקום לספר, לכול מי שעודו מחזיק בדעה כי חובתו של נמען להודעות מעין אלו היא לעתור לחנינה מפניהן, כי לאחריה של הודעת-ההסרה שיגרה הנתבעת אל התובע לא פחות משמונה הודעות נוספות, בנחישות ובהתמדה שרק משווק מקצועי ומיומן של מוצרי-צריכה בסיסיים יכול לגלות.
- בתאריכים 24.4.2013, 22.8.2013 (פעמיים), 2.10.2013, 18.12.2013, 2.1.2014, 26.3.2014 ו-10.6.2014 נתקבלו במכשיר הטלפון הנייד של התובע מסרונים-הודעות על מיני מבצעים, הנחות והזדמנויות אחרונות-ממש לרכישתם של מוצרים בסניפי הנתבעת בבת-ים, בכרכור ובכלל. ההודעות נשלחו מחמישה מספרי טלפון שונים, כאמור – כולם של הנתבעת, בתקווה כי התובע ישוב ויפקוד את הסניף, שבו הוא ערך בעבר רכישה ובמהלכה, לצערו, הוא מסר לנתבעת את מספר הטלפון שלו.

בית-המשפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 15-01-64577 אורן נ' אחים הלפרין אופטיקה (2000) בע"מ

- 1
- 2 3. ארבע מתוך שמונה ההודעות הללו כללו, באדיבות הנתבעת כי רבה, יידוע בדבר אפשרות
- 3 ההסרה מרשימת הזוכים בשירותי-השיווק המקוונים שלה. התובע לא התעצל. ארבע פעמים
- 4 נוספות הוא שלח הודעות-הסרה, אך לשווא. בכך, דומה, נסתם הגולל על טענת הנתבעת כי
- 5 "ללקוח ניתנה האפשרות להסיר את דבר הפרסום בנקל" (הפסקה הרביעית לכתב-ההגנה). מנגד,
- 6 עם אותה טענה נרשמה הודיתה של הנתבעת בכך שההודעות היו, בלשונה, "דבר-פרסום",
- 7 ובלשונו של סעיף 30 לחוק התקשורת (בזק ושידורים), תשמ"ב-1982 – דבר-פרסומת, שאסור
- 8 לשולחו לאדם ללא הסכמתו המפורשת מראש.
- 9
- 10 4. אמת, בכתב-ההגנה הסבירה הנתבעת כי היא שולחת הודעות רק לאחר "יידוע בדבר
- 11 משלוח דברי פרסומת". דא עקא כי ב"יידוע" לבדו אין, בשום פנים, די. נדרשת הסכמה מפורשת
- 12 של הנמען לקבלתם של מסרים שיווקיים. אותה הסכמה, ישוב ויוטעם, נדרשת קודם שנשלחת ולו
- 13 הודעה יחידה, שאם לא כן חושף עצמו השולח לתביעה מוצדקת כמו זו שבפני. היתר לשליחתן
- 14 של הודעות – לא נתקבל כאן. נציגה של הנתבעת, שוב בהגינותו, הודה בכך בפני. "אין לנו",
- 15 אמר, "ראיה לכך שהחברה קיבלה היתר מהתובע לשלוח לו הודעות" (פרוטוקול, בעמ' 2, ש' 17-
- 16 16). לשאלתו של בית-המשפט אם החוק אפשר, אפוא, לשלוח הודעות שכאלו הוא השיב
- 17 בשלילה (שם, בש' 21-22).
- 18
- 19 5. מר הלפרין הוסיף, מתנצל, והסביר: "שינו את הנהלים. בשעתו זה היה בעל פה. לפני
- 20 שינוי החוק זה היה בעל פה, לקחו מספר טלפון מהלקוח ותקשרו איתו. לפני 8 חודשים לקחנו
- 21 חברה מובילה בשוק בשם 'שמיר מערכות' מאז כל הסרה עוברת לחברה והדבר סגור הרמטית.
- 22 בשעתו כאשר לקוח קנה או קיבל מבצע עדכנו אותו על מבצע בעסק. היום אנו מחתימים כל לקוח
- 23 אם רוצה לקבל מבצעים. הרוב רוצים. כאן זה היה בתום לב כי נשלחו הודעות גורפות, אנחנו
- 24 עובדים היום עם חברה חיצונית ובזמנו ההסרה הייתה מגיעה לחנות ואם עובד בתום לב לא עדכן
- 25 את המשרד נכשלנו בכך ששלחנו בתום לב שוב. זו הייתה טעות אנוש, לא הייתי חולם שזה היה
- 26 במכוון. כל פעם מנהל איזור שלח הודעות ויצא מצב של טעות" (שם, בש' 17-27).
- 27
- 28 6. "...מוֹדָה וְעֹבֵב יִרְחָם" – לימדונו המקורות (משלי, כ"ח 13). במה נותר, אפוא, לדון?
- 29 הנתבעת הוסיפה והציעה לפצות את התובע, בגין שמונה ההודעות והוצאות-המשפט, יחד, בסך

בית-המשפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 15-01-64577 אורן נ' אחים הלפרין אופטיקה (2000) בע"מ

1 של 2,000 ש"ח. "אני רוצה לפצות את התובע בגבול ההגיון", אמר נציגה באולם-הדיונים.
2 "לשאלת בית המשפט מהו גבול ההגיון אני משיב שהלב שלי אומר שאם כבר טרח להגיע לכאן
3 אז 1,000 ש"ח על עוגמת נפש ו-1,000 ש"ח על שטרח והגיע" (פרוטוקול, בעמ' 2, ש' 28-29).
4 במלוא כובד הראש, אין הלב – לבו של החוק. אין ההגיון – הגיונו של המחוקק. אלה שיוו לנגד
5 עינם את התועלת הכלכלית שבשיווק בדרך האמורה. הם ביקשו לגרוע מדבשה, ואת העוקץ
6 להותיר. הם קבעו פיצוי-לדוגמה, ללא צורך בהוכחתו של נזק. ומהי דוגמה זו, אם לא הכבדת היד
7 על השולח, במה שהוא הטעמה ממשית של עקרון-ההרתעה אשר ביסודו של חוק התקשורת?
8 "שוגר דבר פרסומת ביודעין בניגוד להוראות סעיף זה", קובע סעיף 30(1) לחוק, "רשאי בית
9 המשפט לפסוק בשל הפרה זו פיצויים שאינם תלויים בנזק (פיצויים לדוגמה), בסכום שלא יעלה
10 על 1,000 שקלים חדשים בשל כל דבר פרסומת שקיבל הנמען" (הסוגריים – במקור).

11
12 רשות זו, מטילה היא חובה על בית-המשפט היושב לדין. עליו להפעיל את שיקול-דעתו
13 לפי מכלול הנסיבות. עליו להעמיד לנגד עיניו שני עקרונות משלימים: האחד, צורך לנקוט מאמץ
14 במיגורה של תופעת ה"ספאם", על סוגיה השונים (למעט מִפְגַע ההודעות הפוליטיות שהמחוקק,
15 בכוונת-מכוון, הותיר מחוץ לחוק ושאת נחת-זרועו חשנו היטב אך לאתרונה); והאחר – עקרון
16 המידה ההולמת, החוצה את משפטנו לאורכו ולרוחבו והוא לנו כעמוד-ענן לפני המחנה. הוסיף
17 המחוקק וציווה כי ישיבה על המדוכה תביא בחשבונה, בין השאר, את "אכיפת החוק והרתעה
18 מפני הפרתו, עידוד הנמען למימוש זכויותיו [ו]היקף ההפרה" (סעיף 30(3) לחוק).

19
20 7. אותה תקרה, בת 1,000 השקלים, היא לבית-המשפט תחנת-מוצא. רק בהתקיים נסיבות
21 מקלות, אם נשאל מלשון תחומים אחרים שבמשפט, יהא מקום להפחית הימנה. את זאת הטעים,
22 לא מכבר, כבוד השופט אליקים רובינשטיין, כיום המשנה לנשיאתו של בית-המשפט העליון:

23
24 "בבואם לפסוק פיצוי לדוגמה לפי סעיף 30א(י) לחוק
25 התקשורת, על בתי המשפט לראות ברף העליון שהציב המחוקק
26 – 1,000 ש"ח – נקודת מוצא, ממנה כמובן ניתן להפחית,
27 במקרים המתאימים. הכלל הוא איפוא, כי הסכום הנקוב בסעיף
28 30א(י)1 הוא סכום המוצא לפסיקת הפיצוי לדוגמה, ממנו
29 ניתן – בנסיבות המתאימות – להפחית" (רע"א 2904/14 עו"ד

בית-המשפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 15-01-64577 אורן נ' אחים הלפרין אופטיקה (2000) בע"מ

גלטברג נ' קלאב רמון בע"מ, בפסקה י"ב לפסק-דינו (פורסם
באתר הרשות השופטת, 27.7.2014).

8. מתקשה אתה לאתר "נסיבות מתאימות" שכאלו במקרה שבפני. מספרן של ההודעות שנשלחו – רב. מספרן של הודעות-ההסרה, ששלח התובע ומהן התעלמה, במכוון או שלא, הנתבעת – ניכר. המסר השיווקי – חד וברור היה. התועלת הכלכלית לנתבעת, בשליחתו, נהירה וברורה לא פחות. במה, אפוא, תתלה עצמה הפחתה מסכום הפיצוי, הקבוע בחוק? במה חטא התובע, שרק לאחר שהוטרו פעם אחר פעם, שינתה הנתבעת, לפי הנטען, את נהליה? מי לידך יתקע – הנתבעת ודאי שלא הוכיחה זאת לבית-המשפט – כי היום סרה רעתו של דואר-הזבל הימנה וחשוב מכך – מלקוחותיה? וכלום יש לתור אחר הנסיבה המקלה בדברים, שכתבה הנתבעת בכתב-הגנתה (שם, בפסקה העשירית) ובם הלינה על שהתובע מבקש להתעשר על חשבונה? "הספאם", הוסיף בית-המשפט העליון והדגיש, "מהווה מטרד ציבורי הגורם לנזקים רחבי היקף" (רע"א 1954/14 חזני נ' הנגבי, בפסקה השנייה לפסק-דינו של כבוד השופט עוזי פוגלמן (פורסם באתר הרשות השופטת, 4.8.2014)). בנגע זה, אוסיף אני, יש להילחם עד תרמה.

לא ראיתי, בנדון כאן, כל מקום להקל עם הנתבעת מן הטעם שבארבע מתוך שמונה ההודעות נכללה הודעה בדבר אפשרות "הסרה". לא זו בלבד שהנתבעת, כאמור, התעלמה לחלוטין מההודעות-ההסרה שנשלחו אליה, אלא שגם מן הבחינה המהותית אין זו, לבדה, סיבה להקל. אפנה לדברים נוספים, שכתב השופט פוגלמן לאמור: "העובדה שהשולח כלל בהודעה אפשרות כאמור אינה צריכה להוות שיקול להפחתת סכום הפיצוי. משמעותה האפשרית של קביעה אחרת היא תמרוץ משלוח דברי פרסומת בניגוד לחוק: מצד אחד, השולח ידע ששיעור הפיצוי שייפסק לחובתו יופחת מראש משום שכלל 'אפשרות הסרה', והדבר עשוי להפוך את משלוח הודעות הפרסומת למשתלם עבורו; ומצד שני, הסכום המופחת עלול לגרום לכך שהגשת תביעה בגין הודעות בודדות תהא לא כדאית משום שהפיצוי שייפסק בגינה יהיה מלכתחילה מופחת" (שם, בפסקה 17). דברים אלה, בכפוף לסייג כי יש לשקול, בין כלל הנסיבות, יידוע בדבר אפשרות-להסיר (שם, בדבריהם של כבוד השופטים אליקים רובינשטיין ויצחק עמית), נעשו להלכה פסוקה.

בית-המשפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 15-01-64577 אורן נ' אחים הלפרין אופטיקה (2000) בע"מ

9. האמור מוליכני לקבל במלואה את התביעה. אני מחייב את הנתבעת לשלם לתובע 1,000 ש"ח בגין כל אחת מן ההודעות נושא-התובענה – סכום אשר, לעמדתו, "משקף הרתעה יעילה בנסיבות העניין" (שס, בפסקה העשירית). אמנם, להשקפת הנתבעת זהו "סכום אסטרונומי לעומת הנזק שקרה ל[תובע]" (פרוטוקול, בעמ' 3, ש' 3), אלא שלא רק ש"סכום הפיצוי שייפסק אינו קשור בנזק שנגרם בפועל, אלא [שהפיצוי] נועד כשלעצמו לתמרץ הגשת תביעות יעילות. במוכן זה יש לראות בפיצוי מעין 'גמול מיוחד' לתובע המייצג" (רע"א 1954/14 חזני הנ"ל, בפסקה העשירית).

עוד תשלם הנתבעת לתובע 300 ש"ח בגין הוצאות אשר, בצניעותו, הוא תבע; ו-83 ש"ח להחזר בגין אגרה ששולמה. את הסכום הכולל – 8,383 ש"ח – תשלם הנתבעת לתובע בתוך 30 ימים מיום המצאתו של פסק-דין זה לידיה. איחור יוסיף הפרשי הצמדה ורביית מיום הגשת התובענה ועד למועד התשלום בפועל.

לא יאוחר מ-15 ימים מיום ההמצאה ניתן לפנות לבית-המשפט המחוזי בבקשה להרשות ערעור על פסק-דין זה.

ניתן היום, כ"ח סיוון תשע"ה, 15 יוני 2015, שלא במעמד הצדדים.

גיא הימן, שופט

19
20
21
22